

UCHWAŁA WALNEGO ZGROMADZENIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO, ZIELONA GÓRA, 22 WRZEŚNIA 1980 R.

Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Historycznego na swym posiedzeniu odbytym w dniu 22 września 1980 r. w Zielonej Górze wyraża całkowitą solidarność z treścią tekstu zawartego w dniu 31 sierpnia porozumienia, podpisanego przez Międzyzakładowy Komitet Strajkowy w Gdańsku, Szczecinie, Jastrzębiu i Komisję Rządową, oraz uważa, że pełna realizacja — w duchu i literze jego postanowień — jest właściwą drogą do budowy porozumienia społecznego w kraju.

I. Polskie Towarzystwo Historyczne poczuwając się do odpowiedzialności za kształtowanie świadomości historycznej społeczeństwa i obowiązku reprezentowania interesów środowiska historyków polskich w obliczu trudnej sytuacji nauki i kultury polskiej uważa za konieczne przypomnienie podstawowych prawd o miejscu humanistyki w życiu społecznym.

Wiedza historyczna była zawsze i jest fundamentem myślenia obywatelskiego, spełniając zarazem rolę szczególną w poznaniu i kształtowaniu humanistycznych wartości: patriotyzmu, demokracji, tolerancji, praworządności i przyjaźni między narodami. Bez odnowy moralnej nie można mówić o głębokiej i rzetelnej przebudowie społeczno-gospodarczej naszego kraju, w której to odnowie polscy historycy powinni i chcą wziąć udział.

II. Nie jest to możliwe bez oparcia działalności historyków polskich na kardynalnych zasadach etyki, przestrzeganie której jest obywatelskim i zawodowym obowiązkiem każdego historyka.

III. Polskie Towarzystwo Historyczne mając na uwadze obecne i przyszłe potrzeby kultury i nauki popierać będzie wszelkie poczynania zmierzające do usunięcia hamulców biurokratycznych, prawnych i pozaprawnych, które kępią prawidłowy i wszechstronny rozwój życia naukowego i kulturalnego, w szczególności zaś wypowiada się przeciw:

- ograniczaniu środków przeznaczonych na potrzeby kultury, nauki i oświaty,
- nie określonym wyraźnymi przepisami działaniom cenzury, która jest nie tylko instytucją, ale i systemem,
- polityce wydawniczej, stanowiącej w swym obecnym kształcie zagrożenie dla kultury i nauki polskiej,
- polityce kadrowej, kierującej się niejednokrotnie kryteriami naruszającymi prawidłowy rozwój życia umysłowego.

Jednocześnie Polskie Towarzystwo Historyczne ponawia wysuwane od lat postulaty zmierzające do usunięcia trudności w dostępie historyków do materiałów archiwalnych, pozostających poza archiwami podległymi Naczelnaj Dyrekcji Archiwów Państwowych, a także zniesienia istniejących w bibliotekach naukowych działów specjalnych, gromadzących publikacje wyłączone z normalnego korzystania przez czytelników.

IV. Polskie Towarzystwo Historyczne:

- udzielać będzie poparcia wszelkim staraniom zmierzającym do odbiurokra-

tyzowania życia naukowego i szkolnictwa wszystkich stopni,

— wspierać będzie inicjatywy zmierzające do prawidłowego rozwoju rozmaitych środowisk badawczych i oświatowych, czynnych na polu historii.

V. Na forum naszego Towarzystwa spotykają się zespolone wspólną troską o rozwój nauk historycznych i ich popularyzację pracownicy nauki i pracownicy oświaty. Dlatego też Polskie Towarzystwo Historyczne domaga się:

— podniesienia i nadania właściwej rangi zawodowi nauczycielskiemu, stworzenia mu odpowiednich warunków do wykonywania zawodu, doskonalenia kwalifikacji, a także polepszania warunków materialnych,

— podniesienia i stworzenia właściwej rangi nauczania historii w szkole,

— bezwarunkowego przywrócenia przedmiotu historii w zasadniczym szkolnictwie zawodowym,

— przywrócenia samorządu szkół wyższych w zakresie wybieralności i kompetencji władz, a także formułowania i realizacji programów nauczania oraz planów badawczych,

— zapewnienia samorządności towarzystwom naukowym.

Walne Zgromadzenie wzywa historyków polskich, akceptujących wyrażone w tej uchwale stanowisko, do dołożenia wszelkich wysiłków i starań w jej realizacji dla dobra naszego narodu i państwa.